

Puumalan kunnan lausunto Valtion väyläverkon investointiohjelmaan vuosille 2022-2029

Väylävirasto pyytää lausuntoja luonnoksesta valtion väyläverkon investointiohjelmaksi vuosille 2022-2029. Väylävirasto pyytää jatkotyön pohjaksi lausuntoja erityisesti seuraavista asioista:

1. Onko investointiohjelmassa kuvattu ymmärrettävästi sen valmisteluperiaatteet?

Pääsääntöisesti kyllä.

2. Investointiohjelman laatimista ovat ohjanneet Liikenne 12 –suunnitelman lähtökohdat, tavoitteet, strategiset linjaukset ja toimenpiteet. Onko mielestänne investointiohjelmassa kokonaisuutena onnistuttu vastaamaan sille asetettuihin tavoitteisiin? Ovatko investointiohjelman perustelut vaikutusten kautta tasapuoliset ja selkeät?

Investointiohjelmassa käsitellään laajasti infraratkaisujen vaikutuksia kasvukeskuksille ja niiden työssäkäyntialueille. Sen sijaan kasvukeskuksien ulkopuolisten alueiden aluekehitykseen ja saavutettavuuden parantamiseen on kiinnitetty valitettavan vähän huomiota.

3. Onko mielestänne ohjelmaa mahdollista muuttaa Liikenne 12 –suunnitelman talousraamin puitteissa siten, että valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteet toteutuisivat paremmin ja kokonaisvaikutusten arvioinnin mukaan tulos olisi parempi? Miten muuttaisitte ohjelmaa ja miten perustelette paremmat vaikutukset?

Itäisessä Suomessa liikenneväylien korjausvelkaa on paljon, minkä vuoksi investointiohjelmassa olennaista on maantieverkkoon kohdistuvan perusväylänpidon rahoituksen taso. Puumalan alueella huonokuntoiset ja akuutissa korjaustarpeessa olevat osuudet sijaitsevat Viljakansaarentiellä sekä Lohilahden ja Virmutjoen välillä (mt 438).

Alueiden saavutettavuuden näkökulmasta maakuntien lentokenttien toiminta on keskeisessä asemassa. Puumalan näkökulmasta tärkein on Lappeenrannan lentokentän toiminta ja yhteyksien toimivuus. Investointiohjelma ei juurikaan huomioi lentoliikennettä ja Finnavian toiminnan ulkopuolisia kenttiä ja niiden rahoitusta.

4. Miten kehittäisitte investointiohjelman laatimisen prosessia, sen päivittämistä ja seurantaa? Saako Väylävirasto riittävästi ja oikea-aikaisesti tietoa väyläverkon kunnossapito- ja kehittämistarpeista mm. alueellisen liikennejärjestelmätyön, väylien suunnittelun ja asiakkuusyhteistyön avulla?

Investointiohjelman päivittämisessä on keskeistä tiivis yhteistyö paikallisten ja alueellisten sidosryhmien kanssa.

5. Miten muuten haluatte kommentoida investointiohjelmaa?

Hätinvirran lossin korvaaminen sillalla

Puumalan kunta pitää erittäin tärkeänä sitä, että investointiohjelmaan sisältyy Hätinvirran sillan rakentaminen ja että se on sijoitettu koriin 1A. Koriin 1A sisältyvät hankkeet, joiden suunnitteluvalmius on riittävä päätöksentekoa varten tai jotka muutoin ovat kiireellisiä.

Sillan kustannusarvio on 15 miljoonaa euroa. Kohteen tiesuunnitelma on hyväksytty vuonna 2012 ja hanke on heti toteuttamiskelpoinen. Viisiaukkoisen sillan vapaa alikulkukorkeus on 24,5 m vedenpinnasta, hyötyleveys on 8,0 metriä ja pituus noin 395 metriä. Hankkeen hyöty-kustannussuhde on 1,4 eli hanke on yhteiskuntataloudellisesti kannatettava.

Silta parantaa ajoneuvoliikenteen sujuvuutta ja helpottaa etenkin työmatkaliikennettä. Se mahdollistaa tauottoman kulkemisen, kun nykyisellään lossitauot ja tukinuitot katkaisevat liikennöintiä. Hälytysneuvojen toimintaedellytykset tulevat turvatuiksi.

Silta vahvistaisi eteläisen saariston elinkeinoelämän edellytyksiä, mahdollistaisi raskaan liikenteen kuljetukset ilman painorajoitusta sekä helpottaisi erikoiskuljetusten saattamista saaristoon.

Puumalan kunta esittää, että sillan rahoituspäätös tehdään vuoden 2022 budjettivalmistelun yhteydessä, jotta hanke voi edetä rakennesuunnitteluun ja kilpailutukseen.

Vesiväylien kehittäminen

Puumalan kunta pitää hyvänä, että Saimaan syväväylän parantaminen (n. 3 miljoonaa euroa) sisältyy investointiohjelmaan.

Raideyhteyksien parantaminen

Puumalan kunta yhtyy Itäisen Suomen maakuntaliittojen lausuntoon (23.8.) ja pitää hyvänä, että EU:n ulkorajan ylittävät ratahankkeet, Imatra-Imatrankoski-raja -ratahanke (1A), Luumäki-Joutseno -kaksoisraide (1B) ja Karjalan radan parantamishanke Luumäen ja Joutsenon välillä on sisällytetty investointiohjelmaan. Erityisesti Luumäki-Vainikkala -ratahanke (1B) sekä Lauritsalan liikennepaikka -hanke (1B) parantavat sekä henkilö- että tavaraliikenteen olosuhteita ja ovat erittäin tarpeellisia itäisen Suomen ja koko Suomen liikennejärjestelmän sekä elinkeinoelämän kehittämisen kannalta.

Parikkalan rajanylityspaikan avaaminen ja sen vaikutukset liikennemääriin

Investointiohjelma ei huomioi lainkaan Parikkalan rajanylityspaikan avaamista kansainväliselle henkilöliikenteelle ja sen mahdollistamia liikennevirtoja sekä näiden liikennevirtojen vaikutusta. Rajanylityspaikan avaaminen olisi todellista itäisen Suomen saavutettavuuden ja liikennejärjestelmän *kehittämistä*.

Maan hallitus teki periaatepäätöksen 2019 rajanylityspaikan kansainvälistämisestä siten, että rajanylityspaikka avataan vuonna 2024. Pandemian ja mitä ilmeisemmin myös Venäjän poliittisen tilanteen vuoksi rajanylityspaikan avaaminen on viivästynyt. Hankkeen toteuttamiseksi tulisi nyt toimia ripeästi, jotta tarvittavat investoinnit voidaan saattaa liikkeelle ja elinkeinoelämä voi toteuttaa jo vuosia valmiina olleet investointihankkeensa.

Rajanylityspaikan kansainvälistäminen olisi mitä parhainta elvytystä itäiselle Suomelle. Ylityspaikan avaamisen on arvioitu mahdollistavan vuoteen 2030 mennessä 340 000 vuosittaista matkaa ja työllisyysvaikutukseksi on arvioitu 385 henkilötyövuotta.

Kunta toteaa investointiohjelman ulkopuolisena asiana, että tärkeintä on käynnistää Suomen ja Venäjän välinen noottivaihtoprosessi. Lisäksi maan hallituksen tulisi varata vuoden 2022 budjettiriihessään tarvittava määräraha rajanylityspaikan avaamista tukeviin investointeihin ja henkilöstön palkkaamiseen.